

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ
2018թ. առաջին եռամսյակի համար



Բանկի ղեկավարության պատասխանատվությունները

«ԷյՋ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ի («Բանկ») ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի ֆինանսական վիճակը և ֆինանսական գործունեության արդյունքները, բոլոր էական առումներով, արժանահավատորեն արտացոլող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար: Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հետ կապված Բանկի ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության, Խորհրդի կողմից հաստատման և դրա հետևողականորեն կիրառման համար,
- հիմնավորված գնահատումներ և հաշվարկներ կատարելու համար,
- հաշվապահական հաշիվների գրանցումների ճշգրիտ վարման համար,
- Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների պահանջների պահպանման, իսկ շեղումների դեպքում՝ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում դրանց բացահայտման համար,
- ֆինանսական հաշվետվությունները անընդհատության հիմունքով պատրաստելու համար, քանի դեռ հանգամանքներն այլ կերպ չեն թելադրում,
- ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմաններին համապատասխանող արդյունավետ և հուսալի ներքին հսկողության համակարգի մշակման, ներդրման և գործունեության ապահովման համար,
- Բանկի ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ ժամանակին և բավարար ճշտությամբ տեղեկատվություն ապահովող, ՀՀ օրենսդրությանը և Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխանող հաշվապահական հաշվառման գործուն համակարգի ներդրման համար,
- Բանկի ակտիվների պահպանության, խարդախությունների և անճշտությունների բացահայտման ու կանխման ուղղությամբ՝ իր իրավասությունների սահմաններում, միջոցներ ձեռնարկելու համար:

Ա. Դրամբյան



Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն

Ա. Փինաջյան



Գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնակատար

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են արտացոլում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին

«31» մարտի 2018թ.

«Էյ-Էս-Բի-Մի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 ՀՀ, ք.Երևան, Տերյան 66

	Ծնթգ.	01.01.18- 31.03.18թ. հազ. ՀՀ դրամ	01.01.17- 31.03.17թ. հազ. ՀՀ դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	2,744,616	3,596,296
Տոկոսային ծախս	4	(1,020,663)	(1,164,574)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		1,723,953	2,431,722
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	5	686,785	939,929
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	6	(110,410)	(102,121)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		576,375	837,808
Զուտ օգուտ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներից	7	(15,301)	(4,141)
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	8	215,268	249,661
Զուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներից		-	-
Այլ գործառնական եկամուտ		32,264	151,530
Այլ գործառնական ծախսեր		(65,786)	(53,320)
Գործառնական եկամուտ		2,466,773	3,613,260
Արժեզրկումից կորուստներ	9	489,651	(130,294)
Զուտ գործառնական եկամուտ		2,956,424	3,482,966
Աշխատակազմի գծով ծախսեր	10	(941,594)	(956,491)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	11	(1,103,974)	(930,053)
Շահույթ/(վնասը) նախքան շահութահարկով հարկումը		910,856	1,596,422
Շահութահարկի գծով ծախս / (փոխհատուցում)	12	(182,171)	(24,190)
Շահույթ / (վնասը) տարվա համար		728,685	1,572,232
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս.</i>			
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների վերագնահատման պահուստ.			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(63,909)	(14,003)
- Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		-	-
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս.</i>			
- Հողի և շենքերի վերագնահատում			
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար՝ առանց շահութահարկի			
		(63,909)	(14,003)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար		664,776	1,558,229

Գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնակատար՝



Ա. Փինաջյան

Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն՝

Ա. Գրամբյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝

«15» ապրիլի 2018թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական վիճակի մասին
 «31» մարտի 2018թ.

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 ՀՀ, ք.Երևան, Տերյան 66

	Ծնթզ.	31.03.2018թ. հազ. ՀՀ դրամ	31.12.2017թ. հազ. ՀՀ դրամ (ստուգված)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	70,616,293	69,465,410
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	14	1,281,774	1,314,070
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	15	20,349,986	23,299,746
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	19,343,823	10,566,868
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ (տես Ծանոթագրություն 1)	17	92,682,533	95,431,247
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		1,143,207	-
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ		-	16,325
Հետաձգված հարկային ակտիվներ		1,152,217	1,152,217
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	18	3,040,651	3,135,984
Այլ ակտիվներ	19	4,102,065	4,267,355
Ընդամենը ակտիվներ		213,712,549	208,649,222
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	6,390,478	6,884,250
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21	163,402,381	158,579,491
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	12	165,846	-
Այլ պարտավորություններ	22	3,952,921	4,199,145
Ընդամենը պարտավորություններ		173,911,626	169,662,886
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	23	18,434,350	18,434,350
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ		95,927	95,927
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների վերագնահատման պահուստ		111,180	175,089
Հողի և շենքերի վերագնահատման պահուստ		233,772	233,772
Չբաշխված շահույթ		20,925,694	20,047,198
Ընդամենը սեփական կապիտալ		39,800,923	38,986,336
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		213,712,549	208,649,222

Ծանոթագրություն 1՝ Լրացուցիչ տեղեկատվություն Էյչ-Էս-Բի-Սի Խճմից կողմից տրամադրված վարկերի ծավալների վերաբերյալ.

	31.03.2018-ի դրությամբ	31.12.2017-ի դրությամբ
Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ ՓԲԸ-ի, Լոնդոնի կողմից Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստանի միջնորդությամբ տրամադրված վարկեր	87,968,448	95,381,843
Ընդամենը վարկեր՝ ներառյալ Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ ՓԲԸ-ի Լոնդոնի կողմից Բանկի միջնորդությամբ տրամադրված վարկերը	180,650,981	190,813,090
Ընդամենը ակտիվներ՝ ներառյալ Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ ՓԲԸ-ի Լոնդոնի կողմից Բանկի միջնորդությամբ տրամադրված վարկերը	301,680,997	304,031,065

Գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Փինաջյան

Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն՝

Ա. Գրամբյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝

«15» ապրիլի 2018թ.



ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 «31» մարտի 2018թ.

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 ՀՀ, ք.Երևան, Տերյան 66

	01/01/18-31/03/18 հազ. ՀՀ դրամ	01/01/17-31/03/17 հազ. ՀՀ դրամ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Ստացված տոկոսներ	2,478,302	3,688,368
Վճարված տոկոսներ	(927,678)	(1,056,631)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	879,418	943,440
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(153,769)	(74,366)
Չուտ մուտքեր շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների գծով	31,084	91,093
Չուտ մուտքեր արտարժույթի փոխարկումից	178,642	273,590
Չուտ այլ ստացված եկամուտ	21,889	102,204
Աշխատակազմի ծախսերի գծով վճարումներ	(1,509,188)	(1,516,122)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(269,792)	(271,888)
Գործառնական ակտիվների (աճ/նվազում)		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	(198)	(90,247)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	2,840,005	2,274,922
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	(8,936,838)	(4,984,474)
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	3,712,438	(559,937)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(1,142,111)	-
Այլ ակտիվներ	(573,902)	(7,097)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(644,724)	(1,924,160)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,309,273	2,921,892
Այլ պարտավորություններ	14,188	(10,511)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը		
	1,307,039	(199,924)
Վճարված շահութահարկ	-	-
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր		
	1,307,039	(199,924)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(129,371)	(49,076)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք	-	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր		
	(129,371)	(49,076)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Ստորադաս փոխառությունների մարումներ	-	-
Ֆինանսական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր		
	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		
	1,177,668	(249,000)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	116,431	30,495
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկզբի դրությամբ	68,935,410	53,546,716
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկնիքի դրությամբ		
	70,229,509	53,328,211

Գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Փինաջյան



Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն՝

Ա. Դրամբյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝

«15» ապրիլի 2018թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
 «31» մարտի 2018թ.

«Էյ-Էս-Բի-Մի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 ՀՀ, ք.Երևան, Տերյան 66

	Բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
հազ. ՀՀ դրամ						
Մնացորդ առ 1 հունվարի 2017թ.	18,434,350	94,788	257,091	233,772	28,589,629	47,609,630
Արժեզրկումից կորուստների վերահաշվարկ					(602,408)	(602,408)
Վերահաշվարկված մնացորդ առ 1 հունվարի 2017թ.	18,434,350	94,788	257,091	233,772	27,987,221	47,007,222
Շահույթ տարվա համար					1,572,232	1,572,232
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս						
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի			(14,003)			(14,003)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի						
Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս						
Հողի և շենքերի վերագնահատում						
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			(14,003)			(14,003)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար			(14,003)		1,572,232	1,558,229
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում						
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ						
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ						
Մնացորդ առ 31 մարտի 2017թ.	18,434,350	94,788	243,088	233,772	29,559,453	48,565,451
Մնացորդ առ 1 հունվարի 2018թ.	18,434,350	95,927	175,089	233,772	20,047,198	38,986,336
ՖՀՄՍ 9-ի նախնական կիրառման հետ կապված փոփոխություններ					149,811	149,811
Վերահաշվարկված մնացորդ առ 1 հունվարի 2018թ.					20,197,009	39,136,147
Շահույթ տարվա համար					728,685	728,685
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս						
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի			(63,909)			(63,909)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի						
Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս						
Հողի և շենքերի վերագնահատում						
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			(63,909)			(63,909)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար			(63,909)		728,685	664,776
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում						
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ						
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ						
Մնացորդ առ 31 մարտի 2018թ.	18,434,350	95,927	111,180	233,772	20,925,694	39,800,923

Գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Փինաջյան



Գլխավոր ֆինանսական տնօրենի՝

Ա. Դրամբյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝

«15» ապրիլի 2018թ.

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«ԷյՋ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ն («Բանկ») Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 1995թ.-ին: Բանկը տրամադրում է ֆինանսական և բանկային ծառայությունների լայն ընտրանի և գործում է Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաքում տեղակայված գլխամասային գրասենյակի ու մասնաճյուղերի միջոցով: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից:

2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ 9 գրասենյակ ու մասնաճյուղ (2017թ.-ին՝ 9): Տարվա ընթացքում Բանկի աշխատակիցների միջին քանակը կազմում էր 412 (2017թ.-ին՝ 414).

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0009, Տերյան փ. 66:

Բանկի սեփականատերերն են՝ ԷյՋ-Էս-Բի-Սի Յուրթի Բի Վի (70%) և Ուինգս Իստաբլիշմենթ (30%) կազմակերպությունները:

Բանկի մայր կազմակերպությունն է ԷյՋ-Էս-Բի-Սի Յուրթի Բի Վի-ն: Բանկի վերջնական վերահսկող կողմն է ԷյՋ-Էս-Բի-Սի Հոլդինգս ՓԲԸ-ն:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 30-ում:

(բ) Բանկի գործառնական միջավայրը

Բանկի հիմնական գործունեության վայրը Հայաստանի Հանրապետությունն է: Հետևաբար, Բանկը ենթարկվում է Հայաստանի տնտեսական և ֆինանսական շուկաներին, որոնք բնութագրվում են զարգացող տնտեսություններին հատուկ որոշակի հատկանիշներով: Օրենսդրական, հարկային և կանոնակարգային հիմունքները շարունակում են զարգանալ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների ու տարբեր մեկնաբանումների (Ծնթգ. 28):

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական միջավայրի վրա զգալի ազդեցություն է թողնում Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը և Ռուսաստանից դեպի Հայաստան կանխիկի նշանակալի հոսքերը: Հետևաբար գործարար ակտիվության նվազումը, բաժնետոմսերի շուկայի անկայունությունը և ՌԴ-ում առկա այլ ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության կորպորատիվ և ֆինանսական հատվածների վրա:

Հայաստանի Հանրապետության շուկան դրսևորում է զարգացող տնտեսություններին հատուկ հատկանիշներ: Օրենսդրական, հարկային և կանոնակարգային հիմունքները շարունակում են զարգանալ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների ու տարբեր մեկնաբանումների: Հայաստանի տնտեսությունը 2015-2016թթ.-ի տնտեսական անկումից հետո 2017թ.-ին գրանցել է աճ: Ֆինանսական շուկան շարունակում է մնալ անկայուն: Այսպիսի գործառնական միջավայրը մեծ ազդեցություն ունի Բանկի գործառնությունների և ֆինանսական դրության վրա: Դեկավարությունը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցներ Բանկի գործունեության կայունությունը ապահովելու համար:

1 Ներածություն (շարունակություն)

Սակայն ներկայիս տնտեսական իրավիճակի ազդեցությունը սպազայի վրա դժվար կանխատեսելի է և դեկավարության ներկայիս սպասումներն ու գնահատումները կարող են տարբերվել իրական արդյունքներից:

Վարկերի արժեզրկման պահուստը հիմնվում է դեկավարության՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տվյալ ակտիվների գնահատման վրա, դրամական միջոցների հոսքերը հաշվի առնելուց հետո, որոնք կարող են առաջանալ բռնագանձումից, հանած գրավի ձեռք բերման և վաճառքի ծախսերը:

Հայաստանի Հանրապետությունում գրավի բազմազան տեսակների, հատկապես անշարժ գույքի, շուկան ենթարկվել է տնտեսական անկման ազդեցությանը, ինչը հանգեցրել է որոշակի տեսակի ակտիվների իրացվելիության ցածր մակարդակի: ՖՀՄՄ-ի համաձայն, ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վնասները, որոնք ակնկալվում են սպազայի իրադարձությունների արդյունքում, անկախ հավանականության մակարդակից, չեն կարող ճանաչվել մինչև նման իրադարձությունների առաջացումը:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՄ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչման, բռնագանձված գրավի վերագնահատման, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ օգտագործվող հաշվապահական հիմնական քաղաքականությունները ներքոշարադրված են: Այս քաղաքականությունները վերաբերում են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջաններին, եթե այլ բան նշված չէ:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2 Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

(դ) Գնահատումները և դատողությունները

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն սպազա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Էական անորոշ գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- Հետաձգված հարկային ակտիվներ – Ծանոթագրություն 12
- Ածանցյալ գործիքների իրական արժեք – Ծանոթագրություն 14;
- Վարկերի արժեզրկման գնահատում – Ծանոթագրություն 17;
- Հողի և շինությունների վերագնահատում – Ծանոթագրություն 18;
- Բռնագանձված գրավի վերագնահատում – Ծանոթագրություն 19;
- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք – Ծանոթագրություն 31.

(ե) Իրացվելիության տեսանկյունից ֆինանսական դրության ներկայացում

Բանկը չունի հստակ տարանջատվող գործառնությունների շրջան, այդ իսկ պատճառով ֆինանսական դիրքերում ակտիվների և պարտավորությունների բաժանումը ընթացիկ և ոչ ընթացիկ մասերի կատարված չէ: Փոխարենն ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են իրացվելիության տեսանկյունից: Ֆինանսական գործիքների մարումների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 24-ում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները հետևողականորեն կիրառվել են այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթի փոխարկում և արտարժույթով հողվածների ներկայացում

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթին գործարքների օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքով: Դրամային հողվածների գծով փոխարժեքային տարբերություններից ստացված շահույթը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված արտարժութային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս կամ դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման պահանջներին համապատասխանող տարբերությունների, հեջի արդյունավետ լինելու չափով, որոնք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Արտարժույթով արտահայտված մնացորդների փոխարկման համար կիրառվող փոխարժեքները 2018 թ.-ի մարտի 31-ին կազմել են 1 ԱՄՆ դոլարի դիմաց 480.06 դրամ (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 484.1 դրամ), 1 Եվրոյի դիմաց 591.72 դրամ (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 580.10 դրամ), 1 Անգլիական ֆունտ ստերլինգի դիմաց 674.39 դրամ (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 653.54 դրամ):

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Կանխիկը և կանխիկին հավասարեցված միջոցները արագ փոխարկվում են դրամական միջոցների և վերագնահատումից մեծ փոփոխության չեն ենթարկվում: Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող միջոցները (նոստրո հաշիվներ, օվերնայթ ավանդները, մինչև երեք ամիս մարման ժամկետով տեղաբաշխված միջոցները): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստը համարվում է դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված չէ: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

2018թ.-ի հունվարի 1-ից Բանկն ընդունել է ՖՀՄՍ 9 և ֆինանսական ակտիվները դասակարգել է երեք չափման կատեգորիաներում.

- շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ
- ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Պարտքային գործիքների դասակարգումը կախված է կազմակերպության կողմից կիրառվող ֆինանսական ակտիվների ղեկավարման գործարար մոդելից, ինչպես նաև նրանից, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը ներկայացնում են միայն հիմնական գումարի ու տոկոսագումարի վճարումներ: Եթե պարտքային գործիքը պահվում է հավաքագրման համար և համապատասխանում է հիմնական գումարի և տոկոսների վճարումների պահանջին, հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով: Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հիմնական գումարի և տոկոսների վճարումների պահանջներին և պահվում են վաճառքի համար մատչելի փաթեթում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն պարունակում դրամական հոսքեր և իրենցից ներկայացնում են հիմնական գումարի և տոկոսների վճարումներ, համարվում են շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառությունների, որոնց նկատմամբ կիրառվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների, որոնց նկատմամբ կիրառվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով հանած արժեզրկումը, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Սկզբնական արժեքը ակտիվի ձեռքբերման ժամանակ դրա դիմաց վճարված դրամական միջոցների կամ դրանց համարժեքների գումարն է կամ այլ հատուցման ձևով տրված իրական արժեքն է, և ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական արժեքի չափումը կիրառելի է միայն այնպիսի բաժնեմասային գործիքներում կատարված ներդրումների դեպքում, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին և որոնց իրական արժեքը արժանահավատորեն չի կարող չափվել, ինչպես նաև նման բաժնեմասային գործիքների հետ կապված և վերջիններիս մատակարարմամբ մարվող ածանցյալ գործիքները: Տե՛ս ծանոթագրություն 14-ը:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին նշված ամսաթվի դրությամբ Բանկը մուտքի հնարավորություն ունի: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույնն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են այդ փոփոխությունները:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

(vii) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Այն գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացող օգուտում կամ վնասում:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ՝ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր հողվածներում՝ ըստ կիրառելիության: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են ֆորվարդները, սփոթերը, արտարժույթային փոխարկումները:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ կնքվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագիրը: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվներ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություններ՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Այդպիսի հաշվանցման իրավունքը (ա) չպետք է կախված լինի ապագա իրադարձությունից և (բ) պետք է իրավաբանական ուժ ունենա բոլոր հետևյալ հանգամանքներում՝ (i) բնականոն գործունեության ընթացքում, (ii) դեֆոլտի դեպքում և (iii) անվճարունակության կամ սնանկության դեպքում:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեխական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ հողի և շենքերի, որոնք արտացոլված են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

(ii) Վերագնահատում

Հողատարածքը և շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա հողի և շենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ հողի կամ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ հողի կամ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Հողի և շենքերի իրական արժեքը գնահատելու համար դեկլարությունն օգտվում է անկախ գնահատող ընկերությունների ծառայություններից: Գնահատող ընկերությունները կիրառում են եկամտային մոտեցումը և համադրելի վաճառքների մոտեցումը՝ կախված տեղեկատվության մատչելիությունից և հուսալիությունից:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Վարձակալված գույքի բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում: Հողի և անավարտ շինարարության գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	20 տարի
– վարձակալված գույքի բարելավումներ	մինչև 10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	5 տարի
– համակարգչային սարքավորումներ	4-ից 7 տարի
– այլ	5 տարի

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման կապիտալ ծախսերը ներառում են առանձին ծրագրերի ձեռքբերման և դրանց ներդրման ծախսերը:

Ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարած հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ ավելացնում են այն ակտիվի ապագա տնտեսական օգուտները, որին վերաբերում են:

Համակարգչային ծրագրերի զարգացման կամ պահպանման ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս՝ կատարվելու ժամանակ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- համակարգչային ծրագրեր 3-ից 5 տարի
- այլ 10 տարի

(գ) Բռնագանձված գրավ

Բռնագանձված գրավն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներ, որոնք Բանկի կողմից ձեռք են բերվել ժամկետանց վարկերի մարման նպատակով: Ակտիվները ձեռք բերման ժամանակ սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով և ներառվում են հիմնական միջոցներում, այլ ֆինանսական ակտիվներում, ներդրումային միջոցներում կամ այլ ակտիվների պաշարների կազմում՝ կախված իրենց բնույթից, ինչպես նաև այդ ակտիվների վերականգնման վերաբերյալ Բանկի մտադրությունից: Հետագայում դրանք վերաչափվում են համապատասխան արժեքով ու հաշվառվում են համաձայն այդ ակտիվների կատեգորիաների հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

(ե) Բանկերին տրամադրված վարկեր

Բանկերին տրամադրված վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են, երբ Բանկը թղթակից բանկերին տրամադրում է դրամական միջոցներ ոչ առևտրային նպատակով՝ ապահովելով չգնանշված, ոչ ածանցյալ գործիքներից ստացվող պարտավորվածություն ֆիքսված/կանխորոշված ամսաթվերով: Բանկերին տրամադրված վարկերը և կանխավճարները հաշվարկվում են ամորտիզացված արժեքով:

(ը) Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են, երբ Բանկը տրամադրում է դրամական միջոցներ հաճախորդներին՝ ապահովելով չգնանշված, ոչ ածանցյալ գործիքներից ստացվող պարտավորվածություն ֆիքսված/կանխորոշված ամսաթվերով: Հաճախորդներին տրամադրված վարկերը հաշվառվում են ամորտիզացն արժեքով:

(թ) Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսման հիմքով գնահատում է ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների, ինչպես նաև վարկային պարտավորվածությունների ու երաշխիքների հետ կապված վարկային կորուստները: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում այդ կորուստների համար ճանաչում է արժեզրման պահուստ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Հնարավոր վարկային կորուստներ (ՀՎԿ)

Ստանդարտի համաձայն, Բանկը կիրառում է արժեզրկման եռաստիճան մոդել՝ հիմնված վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո ի հայտ եկած որակական փոփոխությունների վրա, որոնք ամփոփված են հետևյալ խմբերում.

- Այն ֆինանսական գործիքը, որը սկզբնական ճանաչման փուլում արժեզրկման հայտանիշ չունի, դասակարգվում է 1 խմբում և դրա գծով կատարվում է վարկային ռիսկի շարունակական մոնիթորինգ: 1 խմբում գտնվող ֆինանսական գործիքներն ունեն իրենց ՀՎԿ-ները, որոնք չափվում են առաջիկա 12 ամսվա ընթացքում ռիսկային իրադարձությունների ի հայտ գալու հետևանքով առաջացած հնարավոր վարկային կորուստների գումարի մեծությամբ:
- Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո ի հայտ է գալիս վարկային ռիսկի նշանակալի աճ (ՎՈՆԱ), ֆինանսական գործիքը տեղափոխվում է 2 խումբ, բայց չի դիտարկվում որպես արժեզրկված: 2 խմբում գտնվող ֆինանսական գործիքների ՀՎԿ-ները չափվում են գործիքի կյանքի տևողության ընթացքում առաջացող հնարավոր կորուստների մեծությամբ :
- Երբ ֆինանսական գործիքը դասակարգվում է արժեզրկված, այն տեղափոխվում է 3 խումբ: 3 խմբում գտնվող ֆինանսական գործիքների ՀՎԿ-ները չափվում են գործիքի կյանքի տևողության ընթացքում առաջացող հնարավոր կորուստների մեծությամբ : Ի սկզբանե արժեզրկումով կամ արժեզրկված գնված ֆինանսական ակտիվներն այն ակտիվներն են, որոնք արժեզրկման հայտանիշներ են ունեցել ակտիվի սկզբնական ճանաչման փուլում:
- Բանկի ՀՎԿ –ի հաշվարկները հիմնված են ապագա կանխատեսումների վրա :

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահությամբ կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինե՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

(ժ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ի) Վարկավորման պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկավորման այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկավորման պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկավորման պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դատում գտնվող բոլոր վարկավորման պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ամենացյալ գործիքներ,
- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

(լ) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերին ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(i) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(խ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարած ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա ազդեցություն չունեցող ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար: Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

(ծ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են բոլոր պարտքային գործիքների համար, հաշվեգրման մեթոդով, շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահություն կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահություն կամ վնասում գծային մեթոդով վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժան մաս՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:.

(կ) Աշխատակիցների հատուցումներ

Անձնակազմի ծախսեր և դրանց հետ կապված վճարներ

Աշխատավարձերը, ՀՀ պետական կենսաթոշակային և ապահովագրական հիմնադրամներին կատարվող վճարները, վճարվող տարեկան արձակուրդը, անաշխատունակության արձակուրդը, պարգևավճարները և այլ ոչ դրամային փոխհատուցումները հաշվեգրվում են այն տարվա համար, որի ընթացքում Բանկի աշխատակիցների կողմից մատուցվել են համապատասխան ծառայությունները:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներ

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործառնությունները, որոնցում Բանկը ստանում է ապրանքներ կամ ծառայություններ՝ որպես հատուցում վերջնական մայր կազմակերպության բաժնային գործիքների դիմաց, հաշվառվում են որպես բաժնային գործիքներով մարվող բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքներ:

Աշխատակիցներին տրամադրվող բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գծով շնորհների/հատույցների իրական արժեքը տրամադրման ամսաթվի դրությամբ ճանաչվում է որպես աշխատակիցների գծով ծախս, գրանցելով սեփական կապիտալի համապատասխան աճ, այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, երբ աշխատակիցները անվերապահորեն ձեռք են բերում շնորհներ/հատույցներ ստանալու իրավունք: Որպես ծախս ճանաչված գումարը ճշգրտվում է այն շնորհների/հատույցների քանակն արտացոլելու համար, որոնց համար կբավարարվեն դրանց հետ կապված ծառայությունների և ոչ շուկայական իրավունքների առաջացման պայմանները, այնպես, որ որպես ծախս ճանաչված վերջնական գումարը կհիմնվի այն շնորհների/հատույցների քանակի վրա, որոնք համապատասխանում են կապված ծառայությունների և ոչ շուկայական իրականացման պայմաններին՝ իրավունքների առաջացման ամսաթվի դրությամբ:

Եթե իրավունքների առաջացման պահին փոխհատուցում է տրամադրվում խմբի անդամ կազմակերպությանը, վճարումը գրանցվում է սեփական կապիտալում: Վճարման գումարի և տրամադրման օրվա դրությամբ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման իրական արժեքի տարբերությունը գրանցվում է չբաշխված շահություն այն տարում, երբ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գծով առաջանում են իրավունքներ և կատարվում է վերջնահաշվարկ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

(b) Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

Բանկերի ավանդներն և մնացորդները գրանցվում են այն պահին, երբ ակտիվը կամ դրամական միջոցը տրամադրում է Բանկին թղթակից բանկերից: Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունը հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով:

(ճ) Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներն և ավանդները ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ են ֆիզիկական անձանց, պետության կամ իրավաբանական հաճախորդների նկատմամբ և հաշվառվում են ամորտիզացիոն արժեքով:

4 Ջուտ տոկոսային եկամուտ

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	2,047,795	2,897,071
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	393,400	523,227
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	204,445	105,508
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,096	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	72,063	50,783
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	25,817	19,707
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	2,744,616	3,596,296
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդներին ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	988,489	1,108,132
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	32,174	56,442
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-
Ընդամենը տոկոսային ծախս	1,020,663	1,164,574

5 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկավորման գործառնություններ	368,562	576,672
Ակրեդիտիվներ և երաշխիքներ	88,222	176,193
Դրամային փոխանցումներ	63,736	69,284
Վարկային քարտեր	131,242	75,991
Հաշիվների սպասարկում	24,506	28,831
Ավտոմատ գանձման մեքենաների ծառայություններ	4,253	4,878
Ապահովագրական գործակալություն	1,646	2,432
Այլ	4,618	5,648
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	686,785	939,929

6 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Քարտերով իրականացվող գործառնությունների վճարներ	86,227	73,995
Վարկեր և փոխառություններ	-	10,333
Հաշվարկային գործարքներ	17,890	12,799
Այլ	6,293	4,994
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	110,410	102,121

7 Ջուտ օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Պարտքային ֆինանսական գործիքներ	16,738	10,882
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	-32,039	-15,023
Ընդամենը զուտ օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	-15,301	-4,141

8 Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Արտարժույթի փոխարկման գործարքներից եկամուտ	178,641	273,590
Չուտ (վնաս) / օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	36,627	-23,929
Ընդամենը զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	215,268	249,661

9 Արժեզրկումից կորուստներ

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Գրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-60,161	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	-20,750	-
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	868	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ (Ծնթգ. 17)	-400,154	111,200
Այլ ակտիվներ	7,110	19,094
Պարտավորվածություններ	-16,565	-
Ընդամենը արժեզրկումից կորուստներ	-489,651	130,294

10 Աշխատակազմի գծով ծախսեր

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Աշխատակիցների հատուցումներ	941,594	956,491
Ընդամենը աշխատակազմի գծով ծախսեր	941,594	956,491

11 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Էլշ-Էս-Բի-Սի Խմբի ՏՏ աջակցման ծախսեր և այլ վճարներ	475,843	327,408
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	224,624	242,229
Հիմնական միջոցների վարձակալություն	126,198	139,317
Գովազդ և շուկայավարում	11,295	18,270
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	39,704	30,680
Ապահովագրություն	15,685	14,278
Մասնագիտական ծառայություններ	31,616	13,017
ՏՏ-ին վերաբերող ծախսեր	20,296	12,063
Անվտանգության ծառայություն	20,161	27,239
Կոմունալ ծառայություններ	16,349	24,483
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	15,421	15,563
Արտարժույթի տեղափոխման ծախսեր	5,368	7,067
Գործողման և ներկայացուցչական ծախսեր	11,291	6,951
Գրասենյակային ծախսեր	4,730	4,120
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	18,586	8,076
Այլ	66,807	39,292
Ընդամենը այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	1,103,974	930,053

12 Ծահուփահարկի գծով (փոխհատուցում)/ծախս

	01/01/18- 31/03/18	01/01/17- 31/03/17
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	182,171	319,284
հետաձգված հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	-	-295,094
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	182,171	24,190

2018թ.-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2016թ.-ին՝ 20%):

Գործող հարկային դրույքի համադրում.

	01/01/18- 31/03/18	%	01/01/17- 31/03/17	%
	հազ. դրամ		հազ. դրամ	
Ծահույք նախքան շահութահարկով հարկումը	910,856		1,596,422	
Ծահութահարկի հաշվարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	182,171	20.0	319,284	20.0
Չնվազեցվող ծախսեր/(Չհարկվող եկամուտներ)	0	0.0	0	0.0
Նախորդ տարիներում շահութահարկի (ավել)/պակաս հաշվարկված գումար	0	0.0	-295,094	-18.5
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	182,171	20.0	24,190	1.5

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ եկամտի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2018թ. մարտի 31-ին և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	31 մարտի 2018թ.		31 մարտի 2017թ.		Հարկի գծով (ծախս)/ փոխհատուցում	Գումարը հարկումից հետո
	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով (ծախս)/ փոխհատուցում	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մինչև հարկումը		
Հողի և շենքերի վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-48,108	9,622	-38,486	-17,504	3,501	-14,003
Ծահույք կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-48,108	9,622	-38,486	-17,504	3,501	-14,003

13 Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	4,177,015	3,475,849
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում (առանց վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոցի)	30,443,221	31,179,930
Ժամկետային ավանդներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,007,397	3,001,110
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- AA- վարկանիշով	17,546,957	31,078,161
- A- -ից A+ վարկանիշով	340,112	200,360
- Առանց վարկանիշ	-	-
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	17,887,069	31,278,521
Գրամական միջոցների համարժեքներ		
Օվերնայթ տեղաբաշխումներ դրամական շուկայում		
- AA- վարկանիշով	11,714,807	-
Ընդամենը դրամական միջոցների համարժեքներ	11,714,807	-
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	70,229,509	-
ՀՀ ԿԲ-ում վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց	502,000	530,000
Արժեզրկման գծով պահուստ	-115,216	-
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	70,616,293	69,465,410

Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն: Վերը նշված վարկանիշները Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշներն են:

Նոստրո հաշիվները ներառում են պարտադիր նվազագույն պահուստը, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն: Այս ավանդների ելքագրումը սահմանափակված չէ, սակայն նվազագույն մնացորդը չպահպանելու դեպքում Բանկի նկատմամբ կարող են կիրառվել տուգանքներ:

14 Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր		
- B+ վարկանիշով	1,150,752	1,117,957
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր		
- AA- վարկանիշով	131,022	196,113
Ընդամենը շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	1,281,774	1,314,070

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական գործիքները:

Բանկի ֆինանսական ակտիվները դասակարգված են Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշներով: Այն դեպքում, երբ Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշները առկա չեն, կիրառվել են Fitch IBCA's վարկանշային գործակալության վարկանիշները՝ օգտագործելով Bloomberg տեղեկատվական համակարգի վարկանիշների համադրման աղյուսակը:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն ժամկետանց չեն:

15 Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	31 մարտի 2018թ. հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2017թ. հազ. դրամ
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր		
- B+ վարկանիշով	20,317,837	23,267,614
Այլ կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Առանց վարկանիշ	-	-
Ընդամենը պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	20,317,837	23,267,614
Բաժնային գործիքներ – Չզմանչվող		
ԱՔՈԱ վարկային բյուրո	19,140	19,140
Արմենիան Քարդ	12,143	12,143
SWIFT	866	849
Ընդամենը բաժնային գործիքներ – Չզմանչվող	32,149	32,132
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	20,349,986	23,299,746

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Բանկի ֆինանսական ակտիվները դասակարգված են Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշներով: Այն դեպքում, երբ Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշները առկա չեն, կիրառվել են Fitch IBCA's վարկանշային գործակալության վարկանիշները՝ օգտագործելով Bloomberg տեղեկատվական համակարգի վարկանիշների համադրման աղյուսակը:

2018թ. մարտի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չվարկանշված կորպորատիվ պարտատոմսերն իրենցից ներկայացնում են տեղական ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսերը:

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չզմանչվող բաժնային արժեթղթերը ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություններ դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Բացի այդ, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում է իրական արժեքների լայն տիրույթ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի հետ կապված անորոշությամբ:

16 Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հայկական բանկեր	7,289,461	3,285,315
- AA- վարկանիշով	12,047,878	7,268,919
- Առանց վարկանիշ	7,114	12,634
Արժեզրկման գծով պահուստ	-630	-
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	19,343,823	10,566,868

Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերը և փոխառություններն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն: Վերը նշված վարկանիշները Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշներն են: Այն դեպքում, երբ Standard & Poor's վարկանշային գործակալության վարկանիշները առկա չեն, կիրառվել են Fitch IBCA's վարկանշային գործակալության վարկանիշները:

17 Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	54,314,157	56,269,712
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	25,374,730	27,772,189
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	79,688,887	84,041,901
Անհատներին տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	14,343,461	14,013,030
Վարկային քարտեր	2,396,182	2,287,820
Կառուցման վարկեր	367,979	415,702
Ավտոմեքենայի վարկեր	140,712	167,540
Սպառողական վարկեր	2,669,086	2,513,515
Անհատներին տրված այլ վարկեր	2,379,196	2,602,549
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	22,296,616	22,000,156
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	101,985,503	106,042,057
Արժեզրկման գծով պահուստ	-9,302,970	-10,610,810
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	92,682,533	95,431,247

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների դասերի 2018թ. մարտի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում:

	Վարկեր իրավաբանական անձանց	Վարկեր անհատներին	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մնացորդը տարեկան	10,392,008	218,802	10,610,810
ՖՀՄՍ 9-ի նախնական կիրառման հետ կապված փոփոխություններ	-1,177,365	690,789	-486,576
Վերահաշվարկված մնացորդը տարեկան	9,214,643	909,591	10,124,234
Ձուտ ծախս	-316,448	-83,706	-400,154
Ձուտ դուրսգրումներ	-157,851	83,203	-74,648
Արժեզրկված վարկերի գեղջի հակադարձում և վերանակեցված վարկերի գծով պահուստի ճշգրտում	-467,927	-487	-468,414
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը	121,953	-	121,953
Մնացորդը տարեկան	8,394,370	908,601	9,302,971

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների դասերի 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում:

	Վարկեր իրավաբանական անձանց	Վարկեր անհատներին	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մնացորդը տարեկան	11,300,623	189,686	11,490,309
Ձուտ ծախս	13,607,384	200,543	13,807,927
Ձուտ դուրսգրումներ	-13,209,954	-171,476	-13,381,430
Արժեզրկված վարկերի գեղջի հակադարձում և վերանակեցված վարկերի գծով պահուստի ճշգրտում	-1,476,875	-	-1,476,875
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը	170,830	49	170,879
Մնացորդը տարեկան	10,392,008	218,802	10,610,810

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների տրված ամփոփագրված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	Հիփոթեքային վարկեր	Վարկային քարտեր	Կառուցման վարկեր	Ավտոմեքենայի վարկեր	Մպատողական վարկեր	Անհատներին տրված այլ վարկեր	Ընդամենը
	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000
<i>Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր</i>								
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	37,056,018	-	-	-	-	-	-	37,056,018
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	11,982,278	-	-	-	-	-	-	11,982,278
Անհատներին տրված վարկեր	-	13,554,218	2,372,793	209,969	140,712	2,666,062	2,003,792	20,947,546
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	49,038,296	13,554,218	2,372,793	209,969	140,712	2,666,062	2,003,792	69,985,842
<i>Ժամկետանց, սակայն ոչ արժեզրկված վարկեր</i>								
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5	76,432	9,773	-	-	915	17,827	104,953
- 30-90 օր ժամկետանց	-	177,404	2,865	-	-	1,238	67,491	248,997
- 91-180 օր ժամկետանց	-	65,512	10,751	-	964	-	861	78,087
- 181-360 օր ժամկետանց	-	28,698	-	157,047	-	-	-	185,745
- ավելի քան 360 օր ժամկետանց	2,887,677	441,197	-	-	-	10	290,086	3,618,970
Ընդամենը ժամկետանց, սակայն ոչ արժեզրկված վարկեր	2,887,683	789,243	23,389	158,011	-	3,024	375,404	4,236,753
<i>Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր (համախառմ)</i>								
- մինչև 30 օր ժամկետանց	7,537,040	-	-	-	-	-	-	7,537,040
- 30-90 օր ժամկետանց	10,003	-	-	-	-	-	-	10,003
- 91-180 օր ժամկետանց	1,244,733	-	-	-	-	-	-	1,244,733
- 181-360 օր ժամկետանց	2,245,805	-	-	-	-	-	-	2,245,805
- ավելի քան 360 օր ժամկետանց	16,725,327	-	-	-	-	-	-	16,725,327
Ընդամենը ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր (համախառմ)	27,762,908	-	-	-	-	-	-	27,762,908
Արժեզրկման պահուստ	(9,075,600)	(111,777)	(21,940)	(5,548)	(2,357)	(46,822)	(38,928)	(9,302,970)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	70,613,287	14,231,684	2,374,242	362,432	138,355	2,622,264	2,340,268	92,682,533

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների տրված ամփոփագրված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	Հիփոթեքային վարկեր	Վարկային քարտեր	Կառուցման վարկեր	Ավտոմեքենայի վարկեր	Մպատողական վարկեր	Անհատներին տրված այլ վարկեր	Ընդամենը
	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000	AMD'000
<i>Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր</i>								
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	35,414,164	-	-	-	-	-	-	35,414,164
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	12,362,472	-	-	-	-	-	-	12,362,472
Անհատներին տրված վարկեր	-	13,201,044	2,262,817	257,702	167,540	2,506,852	2,293,981	20,689,936
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	47,776,636	13,201,044	2,262,817	257,702	167,540	2,506,852	2,293,981	68,466,572
<i>Ժամկետանց, սակայն ոչ արժեզրկված վարկեր</i>								
- մինչև 30 օր ժամկետանց	820,219	85,869	19,543	953	-	1,685	18,993	947,262
- 30-90 օր ժամկետանց	-	21,416	193	-	-	558	-	22,167
- 91-180 օր ժամկետանց	-	1,959	5,267	-	-	20	-	7,246
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	230,403	230,403
- ավելի քան 360 օր ժամկետանց	2,670,862	164,346	-	-	-	-	13,192	2,848,400
Ընդամենը ժամկետանց, սակայն ոչ արժեզրկված վարկեր	3,491,081	273,590	25,003	953	-	2,263	262,588	4,055,478
<i>Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր (համախառմ)</i>								
- մինչև 30 օր ժամկետանց	11,869,907	38,445	-	-	-	-	-	11,908,352
- 30-90 օր ժամկետանց	989,496	-	-	-	-	-	-	989,496
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	157,047	-	-	-	157,047
- 181-360 օր ժամկետանց	2,264,705	42,426	-	-	-	-	-	2,307,131
- ավելի քան 360 օր ժամկետանց	17,650,076	457,525	-	-	-	4,400	45,980	18,157,981
Ընդամենը ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր (համախառմ)	32,774,184	538,396	-	157,047	-	4,400	45,980	33,520,007
Արժեզրկման պահուստ	-10,392,005	-166,789	-20,367	-7,166	-2,860	-9,616	-12,007	-10,610,810
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	73,649,896	13,846,241	2,267,453	408,536	164,680	2,503,899	2,590,542	95,431,247

Բոլոր ոչ ժամկետանց վարկերը ունեն միևնույն վարկային վարկանիշը՝ համաձայն Բանկի ներքին քաղաքականությունների, և չեն դրսևորել վարկանիշ նվազման նշաններ 2018թ. մարտի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիորեն վերագրելի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշներ են հանդիսանում՝

- Վարկային պայմանագրի ժամկետանց վճարները:
- Վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը:
- Տնտեսական միջավայրի էական վատթարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի շուկաներում:

IFRS 9 սկզբունքի համաձայն, ֆինանսական ակտիվները տեղաբաշխվում են 3 ենթադասերի: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի դեպքում կիրառվում է կոլեկտիվ մեթոդը, որը արտացոլում է կորուստի հավանականությունը: Ձեռչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը կիրառվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի պարագայում, որոնք տեղաբաշխված են 3 -րդ ենթախմբում:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս՝ Բանկը կիրառում է փոքր պորտֆելի մեթոդը բոլոր պորտֆելների դեպքում, բացառությամբ Կրեդիտ քարտերի պորտֆելը: Վերջինիս դեպքում կիրառվում է Համախառն Ռիսկի մեթոդը: Պորտֆելները դասակարգվում են 3 ենթախմբի ըստ ժամկետանց օրերի և համապատասխան կորստի դրույք է կիրառվում յուրաքանչյուր ենթախմբի պարագայում:

(գ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեություն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առևտուր	29,698,598	26,774,573
Շինարարություն	6,830,507	7,292,929
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	15,123,981	17,423,484
Մպասարկման ոլորտ	10,153,470	10,344,031
Էներգետիկայի ոլորտ	3,662,530	3,738,103
Արդյունաբերություն	6,884,207	6,661,754
Գյուղատնտեսություն	2,735,707	3,381,459
Ֆինանսական ոլորտ	2,152,524	2,092,333
Քիմիական արդյունաբերություն	106,114	-
Այլ	2,341,250	6,333,235
Անհատներին տրված վարկեր	22,296,616	22,000,156
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր (համախառն)	101,985,503	106,042,057
Արժեզրկման գծով պահուստ	-9,302,970	-10,610,810
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր (զուտ)	92,682,533	95,431,247

18 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ		Վարձակալ Հող և շենքեր	Վարձակալ ած գույքի բարելավումն եր	Փոխադրամ իջոցներ	Համակարգչ. սարքավորում.	Ոչ նյութական ակտիվներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք								
Մնացորդը առ հունվարի 2018թ.	1	1,499,918	2,825,426	183,363	1,787,221	4,349,595	1,392,150	12,037,673
Ավելացումներ		-	-	-	53,193	1,668	74,511	129,371
Օտարումներ/ դուրսգրումներ		-	-	-	-92	-	-	-92
Մնացորդը առ մարտի 2018թ.	31	1,499,918	2,825,426	183,363	1,840,322	4,351,263	1,466,661	12,166,952
Մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկումից կորուստներ								
Մնացորդը առ հունվարի 2018թ.	1	-202,812	-2,580,221	-116,431	-1,582,347	-3,118,220	-1,301,658	-8,901,689
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախս		-25,355	-17,690	-5,683	-24,517	-137,987	-13,393	-224,624
Օտարումներ/ դուրսգրումներ		-	-	-	12	-	-	12
Մնացորդը առ մարտի 2018թ.	31	-228,167	-2,597,911	-122,114	-1,606,852	-3,256,207	-1,315,051	-9,126,301
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 մարտի 2018թ.		1,271,751	227,515	61,249	233,470	1,095,056	151,610	3,040,651
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք								
Մնացորդը առ հունվարի 2017թ.	1	1,499,918	2,981,598	183,774	1,675,959	3,880,939	1,397,898	11,620,086
Ավելացումներ		-	14,462	16,800	121,386	479,183	19,138	650,969
Օտարումներ/ դուրսգրումներ		-	-170,634.00	-17,211	-10,124	-10527	-24,886	-233,382
Մնացորդը առ դեկտեմբերի 2017թ.	31	1,499,918	2,825,426	183,363	1,787,221	4,349,595	1,392,150	12,037,673
Մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկումից կորուստներ								
Մնացորդը առ հունվարի 2017թ.	1	-101,394	-2,648,801	-112,867	-1,486,756	-2,570,726	-1,281,217	-8,201,761
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախս		-101,418	-102,054	-20,775	-105,715	-558,021	-45,327	-933,310
Օտարումներ/ դուրսգրումներ		-	170,634	17,211	10,124	10527	24,886	233,382
Մնացորդը առ դեկտեմբերի 2017թ.	31	-202,812	-2,580,221	-116,431	-1,582,347	-3,118,220	-1,301,658	-8,901,689
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.		1,297,106	245,205	66,932	204,874	1,231,375	90,492	3,135,984

19 Այլ ակտիվներ

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	1,639,027	1,855,092
Արժեզրկման գծով պահուստ	-34,450	-
Հաշվեգրված կոմիսիոն գումարներ	253,291	504,215
Այլ	171,917	454,391
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	2,029,785	2,813,698
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Կանխավճարներ	475,403	52,986
Նյութեր և պաշարներ	42,704	45,393
Բռնագանձված գրավ	1,554,173	1,355,278
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2,072,280	1,453,657
Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,102,065	4,267,355

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Այլ բանկերի ընթացիկ հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ	52,846	618,931
ԷյՋ-Էս-Բի-Սի Խմբի անդամներ	5,932,474	5,816,459
ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկեր	339,037	375,588
Ֆինանսական կազմակերպություններ	66,121	73,272
Ընդամենը բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6,390,478	6,884,250

21 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ		
- Անհատներ	40,902,401	40,918,548
- Իրավաբանական անձիք	39,640,471	34,508,917
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	72,499,318	72,753,233
- Իրավաբանական անձիք	10,342,482	10,392,097
Այլ	17,709	6,696
Ընդամենը հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	163,402,381	158,579,491

2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկում տեղաբաշխված հաճախորդների ավանդների մնացորդները կազմում են 469,417 հազար դրամ (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,024,402 հազար դրամ), որոնք ծառայում էին որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և չճանաչված վարկային գործիքների համար:

22 Այլ պարտավորություններ

	31 մարտի 2018թ. հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2017թ. հազ. դրամ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ակրեդիտիվների գծով վճարվելիք գումարներ	1,639,027	1,855,092
Արժեզրկման գծով պահուստ	54,592	-
Էյչ-Էս-Բի-Սի Խմբին վճարվելիք գումարներ	1,052,722	691,475
Հաշվեգրված ծախսեր	89,572	117,642
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող արտարժույթի առք ու վաճառքի ածանցյալ պայմանագրեր	4,789	6,489
Այլ	154,893	333,396
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,995,596	3,004,094
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Աշխատակիցների գծով հաշվեգրված ծախսեր	283,224	833,540
Հետաձգված եկամուտներ	259,680	301,769
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	65,786	59,742
Կրեդիտորական պարտքեր հարկերի գծով	348,635	-
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	957,325	1,195,051
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,952,921	4,199,145

23 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 609,400 սովորական բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը 30.25 հազար դրամ արժեքով (2017թ.-ին՝ 609,400՝ յուրաքանչյուրը 30.25 հազար դրամ արժեքով):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2018թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել (2017թ.-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել):

24 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե պորտֆելի և թե առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) և Ռիսկերի կառավարման ժողովի (ՌԿԺ) կողմից:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության չափն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների ժամկետայնության և արտարժույթի դիրքերի գծով, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում են:

Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը համապատասխանում է Էյչ-Էս-Բի-Սի Խմբի ստանդարտներին:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում հանգեցնել վնասների:

Միջին տոկոսադրույքներ

Բանկը վերահսկում է իր ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքները: Ստորև բերված աղյուսակում ամփոփվում են արդյունավետ տոկոսադրույքները համապատասխան հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արժեթղթերի համար տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են շուկայական արժեքումների վրա հիմնված մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի եկամտաբերությունը:

	31 մարտի 2018թ.			31 դեկտեմբերի 2017թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	Գրան	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	Գրան	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6.2	1.6	6.2	4.6	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	10.6	-	-	10.6	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7.8	-	-	7.9	-	-
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	6.2	1.8	1.0	6.4	1.3	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	12.1	7.7	7.1	12.3	8.0	7.3
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	5.9	-	-	0.0	0.0	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	9.0	-	1.6	9.3	-	1.6
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	2.9	0.8	0.9	2.3	0.9	0.6
- Ժամկետային ավանդներ	8.9	3.8	1.1	9.0	4.0	1.3

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	Գրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	32,607,719	26,263,886	9,412,129	2,332,559	70,616,293
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	1,150,923	130,466	-	385	1,281,774
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	20,349,120	-	865	-	20,349,985
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	5,512,389	12,010,965	1,782,097	38,372	19,343,823
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	27,230,685	57,073,418	8,378,430	-	92,682,533
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,143,207	-	-	-	1,143,207
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	122,848	1,030,846	876,091	-	2,029,785
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	88,116,891	96,509,581	20,449,612	2,371,316	207,447,400
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	442,536	-	5,932,473	15,469	6,390,478
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	47,698,985	99,714,405	14,323,737	1,665,255	163,402,382
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	684,649	951,845	926,323	432,779	2,995,596
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	48,826,170	100,666,250	21,182,533	2,113,503	172,788,456
Ձուտ դիրքը առ 31 մարտի 2018թ.	39,290,721	-4,156,669	-732,921	257,813	34,658,944
Ռիսկերի կառավարման մպատակով պահվող ածանցյալ գործիքների և արտարժույթի առջու վաճառքի կանոնավոր պայմանագրերի ազդեցությունը	-5,569,316	5,734,991	0	-165,675	0

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Գրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,627,408	30,333,957	5,621,852	1,882,193	69,465,410
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	1,118,124	195,562	384	-	1,314,070
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	23,298,898	-	848	-	23,299,746
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	3,285,315	7,266,319	8,685	6,549	10,566,868
Հաճախորդներին տրված վարկեր	26,795,911	56,770,231	11,865,105	-	95,431,247
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	410,539	1,527,128	876,031	-	2,813,698
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	86,536,195	96,093,197	18,372,905	1,888,742	202,891,039
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,067,791	-	5,816,459	-	6,884,250
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	42,918,181	102,414,762	11,739,391	1,507,157	158,579,491
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	803,081	1,054,642	909,962	236,409	3,004,094
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	44,789,053	103,469,404	18,465,812	1,743,566	168,467,835
Ձուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	41,747,142	-7,376,207	-92,907	145,176	34,423,204
Ռիսկերի կառավարման մպատակով պահվող ածանցյալ գործիքների և արտարժույթի առջու վաճառքի կանոնավոր պայմանագրերի ազդեցությունը	-7,884,390	7,922,350	5	-37,965	-

2018թ. մարտի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամի փոխարժեքի արժևորումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	31 դեկտեմբերի 2017թ.		31 դեկտեմբերի 2017թ.	
	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժեզրկում դրամի նկատմամբ	-157,832	-157,832	-54,614	-54,614
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժեզրկում դրամի նկատմամբ	73,292	73,292	9,290	9,290

2018թ. մարտի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցությունը նշված արտարժույթների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(զ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառու կամ պայմանագրային կողմն է վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար: Բանկի վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Բանկի վարկային քաղաքականությունը համապատասխանում է Էյ-Էս-Բի-Սի Խմբի ստանդարտներին:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է.

- վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձիք և անհատներ) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական մոնիտորինգի ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող վարկային մենեջերների կողմից՝ CARM (Վարկերի հաստատման և գնահատման համակարգ) համակարգի միջոցով: Այնուհետև, դիմումները փոխանցվում են Առևտրավարկային վարչության տնօրենի վերահսկմանը, Ռիսկերի կառավարման գծով գլխավոր տնօրենի կամ Ռեգիոնալ վարկավորման և ռիսկերի թիմի հաստատմանը՝ հաստատված սահմանաչափերի շրջանակներում: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների համակարգված վերլուծությունների վրա: Վարկային ծառայություններին վերաբերող բոլոր իրավաբանական պայմանագրերը պատրաստվում և փոփոխվում են CARM համակարգով հաստատված վարկային դիմումների հիման վրա:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա:

Անհատների կողմից ներկայացվող վարկային դիմումները ուսումնասիրվում են Անհատական վարկերի բաժնի կողմից՝ Վարչության կողմից հաստատված ՄԲԾ դեպարտամենտի (RBWM) Ֆիզիկական անձանց վարկավորման քաղաքականությամբ (RRPs) սահմանված չափանիշների հետ համապատասխանությունը ստուգելու միջոցով:

Բանկը վերահսկում է վարկային ռիսկի կենտրոնացումն ըստ արդյունաբերության ճյուղերի և աշխարհագրական դիրքի: Վարկի յուրաքանչյուր տեսակի համար Բանկը սահմանում է ակտիվների առավելագույն մակարդակը, որը կանոնավոր հիմունքով վերահսկվում է:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Գրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	66,439,278	65,989,561
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	1,281,774	1,314,070
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ակտիվներ	20,317,837	23,267,614
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	19,343,823	10,566,868
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	92,682,533	95,431,247
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,143,207	-
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,064,235	2,813,698
Վարկավորման պարտավորվածություններ և երաշխիքներ	20,983,373	27,634,355
Վարկային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն չափը	224,256,060	227,017,413

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերը և փոխառություններն ապահովված են անշարժ գույքի գրավով, ակտիվների նկատմամբ այլ գրանցված գրավով և երաշխիքներով: Անշարժ գույք հանդիսացող գրավի ընթացիկ շուկայական արժեքը կանոնավոր կերպով գնահատվում է Բանկի կողմից հաստատված անկախ գնահատող ընկերությունների կողմից, պաշարների և նմանատիպ միավորների արժեքը գնահատվում է հաշիվ-ապրանքագրերի արժեքների հիման վրա, և շուկայական գների բացասական շարժի դեպքում վարկառուից կարող է պահանջվել լրացուցիչ արժեքների գրավադրում:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում կատարած ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործարքների մաս:

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 17-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 26-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե՛ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են անհանգյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են անհանգյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքներ, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, անվճարումակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Հաշվանցված ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գումար	Չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ (դրամական միջոցներից տարբեր գրավ)	Ձուտ գումար
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր (ներառված հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում)	4,256,921	-	4,256,921	-4,256,921	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	4,256,921	-	4,256,921	-4,256,921	-	-
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ մնամատիպ պայմանագրերի առարկա համդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Հաշվանցված ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գումար	Չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ (դրամական միջոցներից տարբեր գրավ)	Ձուտ գումար
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր (ներառված հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում)	3,972,333	-	3,972,333	-3,972,333	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	3,972,333	-	3,972,333	-3,972,333	-	-
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ոչ ամբողջական համապատասխանությունը բնական է ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը նշակվել է ԷյՋ-Էս-Բի-Սի Խմբի քաղաքականության և տեղական կանոնակարգերի համաձայն: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿԿ-ի և Խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է հիմնական իրավաբանական անձ և անհատ հաճախորդների ավանդները, թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերը, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի վարում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրության պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Երկարաժամկետ կամ կառուցվածքային իրացվելիության և ֆինանսավորման ռիսկերի կառավարումը ԱՊԿԿ-ի պատասխանատվությունն է: Հաշվեկշռի կառավարումը հանդիսանում է ԱՊԿԿ-ի հիմնական գործառնություններից մեկը, որը նպատակ է հետապնդում խթանել շահութաբերությունը և բարձրացնել կապիտալի ու ֆինանսավորման աղբյուրների օգտագործման արդյունավետությունը՝ ռիսկով կշռված ակտիվների գծով եկամտաբերության բարելավման, ռիսկերի վերահսկման և դրանց շրջահայաց կառավարման շնորհիվ:

Կարճաժամկետ կամ գործառնական իրացվելիության ռիսկի կառավարումը Գ-անձապետարանի պատասխանատվությունն է: Գ-անձապետարանը պարտավոր է ձևավորել կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների բավարար պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերում տեղաբաշխված միջոցներից և այլ միջբանկային գործիքներից: Բոլոր նշանակալի գործարքները, որոնք կարող են Բանկի իրացվելիության վրա ազդեցություն ունենալ, նախօրոք պետք է համաձայնեցվեն Գ-անձապետարանի հետ համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից:

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այս ավանդները դասակարգված են ըստ մարման ժամկետների: Ստորև ներկայացված են այս ավանդների գումարները՝ ըստ մարման ժամկետների:

- մինչև 1 ամիս՝ 6,566,358 հազար դրամ (2017թ.-ին՝ 7,610,122 հազար դրամ),
- 1-ից 3 ամիս՝ 11,655,450 հազար դրամ (2017թ.-ին՝ 9,261,651 հազար դրամ),
- 3-ից 12 ամիս՝ 36,168,739 հազար դրամ (2017թ.-ին՝ 35,931,555 հազար դրամ),
- 1-ից 5 տարի՝ 16,405,728 հազար դրամ (2017թ.-ին՝ 18,363,768 հազար դրամ),
- ավելի քան 5 տարի՝ 975,064 հազար դրամ (2017թ.-ին՝ 836,966 հազար դրամ):

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների.

հազ. դրամ	Ցվախանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	70,616,293	-	-	-	-	-	-	70,616,293
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	1,158,387	23,846	99,541	-	-	-	-	1,281,774
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	5,742,347	4,042,891	6,161,395	4,265,896	105,309	32,149	-	20,349,986
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	19,343,823	-	-	-	-	-	-	19,343,823
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	5,834,760	8,149,621	23,249,494	34,680,968	6,967,063	-	13,800,627	92,682,533
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,143,207	-	-	-	-	1,143,207
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,152,217	-	1,152,217
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,040,651	-	3,040,651
Այլ ակտիվներ	740,441	601,641	2,449,822	263,315	0	46,847	-	4,102,065
Ընդամենը ակտիվներ	103,436,050	12,817,998	33,103,459	39,210,179	7,072,372	4,271,864	13,800,627	213,712,549
Բանկերի պակտներ և մնացորդներ	128,165	16,526	5,960,401	285,386	-	-	-	6,390,478
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և պակտներ	87,967,617	13,071,802	44,952,964	16,422,662	987,335	-	-	163,402,381
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	165,846	-	-	-	-	165,846
Այլ պարտավորություններ	1,964,032	412,337	1,239,483	337,069	-	-	-	3,952,921
Ընդամենը պարտավորություններ	90,059,814	13,500,666	52,318,694	17,045,118	987,335	-	-	173,911,626
Ձուտ դիֆերանս 31 դեկտեմբերի 2017թ.	13,376,236	-682,667	-19,215,235	22,165,061	6,085,038	4,271,864	13,800,627	39,800,924

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների.

հազ. դրամ	Ցվախանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	69,465,410	-	-	-	-	-	-	69,465,410
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	1,128,052	25,834	160,184	-	-	-	-	1,314,070
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	3,015,455	4,533,532	11,640,825	3,974,280	103,522	32,132	-	23,299,746
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	10,566,868	-	-	-	-	-	-	10,566,868
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,587,465	6,290,499	25,193,822	39,032,345	6,168,705	-	13,158,411	95,431,247
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ	-	-	16,325	-	-	-	-	16,325
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,152,217	-	1,152,217
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,135,984	-	3,135,984
Այլ ակտիվներ	681,554	356,332	2,543,146	258,145	-	49,038	379,140	4,267,355
Ընդամենը ակտիվներ	90,444,804	11,206,197	39,554,302	43,264,770	6,272,227	4,369,371	13,537,551	208,649,222
Բանկերի պակտներ և մնացորդներ	662,125	19,773	5,913,322	289,030	-	-	-	6,884,250
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և պակտներ	84,001,795	10,057,447	43,962,546	19,717,326	840,377	-	-	158,579,491
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	-	-	0
Այլ պարտավորություններ	1,331,542	394,273	2,129,926	343,404	-	-	-	4,199,145
Ընդամենը պարտավորություններ	85,995,462	10,471,493	52,005,794	20,349,760	840,377	-	-	169,662,886
Ձուտ դիֆերանս 31 դեկտեմբերի 2017թ.	4,449,342	734,704	-12,451,492	22,915,010	5,431,850	4,369,371	13,537,551	38,986,336

Ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած հաճախորդների հաշիվների մի զգալի մասը ընթացիկ են, այդ ավանդների դիվերսիֆիկացիան ըստ ավանդատուների քանակի և տեսակի, ինչպես նաև Բանկի անցյալի փորձը վկայում են այն մասին, որ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները Բանկի համար ապահովում են երկարաժամկետ և կայուն ֆինանսավորման աղբյուր:

Իրացվելիության և ֆինանսավորման ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական գործիքներն են համապատասխանաբար՝ գործառնական դրամական հոսքերի նախագծումը և վարկերի ու կայուն ավանդների հարաբերակցության գործակիցը, որոնք հաշվարկվում և վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկը իրացվելիության և ֆինանսավորման ռիսկը կառավարում է Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ռիսկի ախորժակի սահմաններում : ՀՀ ԿԲ սահմանում և վերահսկում է բանկերի համար նախատեսված իրացվելիության պահանջները: Ըստ ներկա պահանջների՝ բանկերը պետք է ապահովեն բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների միջև հարաբերակցության և բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև հարաբերակցության նախանշված նվազագույն մակարդակից բարձր մակարդակ: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և պետական գանձապետական պարտատոմսերը, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումն այլ կերպ սահմանափակված չէ: 2018թ.-ի մարտի 31-ի դրությամբ դրանց նվազագույն մակարդակները համապատասխանաբար կազմել են՝ 15 և 60 տոկոս: 2018թ. մարտի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում Բանկի իրացվելիության ցուցանիշները համապատասխանում էին սահմանված մակարդակին:

Ստորև ներկայացված են նշված ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված չափանիշներով հաշվարկված իրացվելիության հարաբերակցությունները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցությունը	43%	45%
Բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը	114%	125%

Բանկն իրականացնում է սթրես-թեստավորում՝ օգտագործելով ինչպես բնականոն, այնպես էլ առավել ծայրահեղ շուկայական պայմաններ ներառող սցենարներ: Սթրես թեստերի արդյունքներն ուսումնասիրվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից եռամսյակային կտրվածքով և Խորհրդի կողմից՝ տարեկան կտրվածքով: Բանկում առկա է նաև արտակարգ իրավիճակներում ֆինանսավորման ծրագիր, որը սահմանում է վաղ ահազանգման ցուցանիշները, ճգնաժամային կառավարման թիմը, պարտականությունները, հրատապ իրացվելիության աղբյուրները, ինչպես նաև ճգնաժամային սցենարներն ու Բանկի կողմից կանխարգելիչ և ուղղիչ միջոցառումների ձեռնարկումը:

25 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի մեծության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկավորող կազմակերպությունների համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2018թ. մարտի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը գնահատելու նպատակով կանոնավոր հիմունքով իրականացվում են սթրես քեսթեր՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սթրես քեսթերի արդյունքներն ուսումնասիրվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից եռամսյակային կտրվածքով և Խորհրդի կողմից՝ տարեկան կտրվածքով:

26 Պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ և սովորաբար տրամադրվում են մինչև հինգ տարի ժամկետով:

Վարկավորման պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը ամբողջովին չիրականացնեն ստանձնած պարտավորությունները:

	31 մարտի 2018թ. հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2017թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	10,226,352	13,602,520
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	4,410,517	4,580,498
Գործունեության երաշխիքներ	2,230,931	2,090,964
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	4,046,598	6,574,914
Ակրեդիտիվներ	18,942	47,811
Ֆինանսական երաշխիքներ	24,003	234,205
Այլ պարտավորվածություններ	26,030	503,443
Ընդամենը պարտավորվածություններ	20,983,373	27,634,355

Վերը ներկայացված ընդհանուր պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

27 Գործառնական վարձակալություն

2018թ. մարտի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են.

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	434,780	442,325
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	1,250,281	1,356,820
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	0	27
Ընդամենը գործառնական վարձակալություն	1,685,061	1,799,172

Բանկը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և սարքավորումներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը սովորաբար կազմում է հինգից տասն տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Վարձավճարների չափը սովորաբար վերանայվում է տարեկան կտրվածքով՝ շուկայի միտումներն արտացոլելու նպատակով: Այս վարձակալություններից ոչ մեկը պայմանական վարձավճար չի ներառում:

28 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բանկի ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

(բ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը շարունակում է զարգանալ և բնորոշվում է օրենսդրության և պաշտոնական պարզաբանումների հաճախակի փոփոխություններով, դատարանի վճիռներով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են պարզաբանումներ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային տարին ենթակա է ստուգման հարկային մարմինների կողմից հաջորդ երեք օրացուցային տարիների ընթացքում:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել Բանկի ֆինանսական վիճակի համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

29 Պահառուական գործունեություն

Բանկն իր հաճախորդներին մատուցում է պահառուական ծառայություններ, որոնց շրջանակներում նրան ի պահ են տրվում հաճախորդների արժեթղթերը: Այդ ծառայությունների դիմաց Բանկը ստանում է կոմիսիոն վճարների տեսքով եկամուտ: Այս արժեթղթերը Բանկի ակտիվներ չեն հանդիսանում և, այդ իսկ պատճառով, չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

30 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Գործարքներ Խորհրդի և Հիմնական ղեկավար անձնակազմի անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը.

	31 մարտի 2018թ.	31 մարտի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընդհանուր վարձատրություն	314,874	313,589
Այլ հատուցումներ	17,328	21,883
Ընդամենը ընդհանուր վարձատրություն և հատուցումներ	332,203	335,472
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	0	0
Ընդամենը հատուցումներ	332,203	335,472

Գործարքների մնացորդները և տոկոսադրույքները հետևյալն են.

	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն		
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեթղթի հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 4.0 - 18.0%)	430,647	567,426
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0 - 7.0%)	574,401	498,920

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության մեջ ներառված գումարները հետևյալն են.

	31 մարտի 2018թ.	31 մարտի 2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն		
Տոկոսային եկամուտ	7,652	9,780
Տոկոսային ծախս	(4,853)	(1,627)

(բ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ փոխկապակցված կողմերը ներառում են Բանկի վերջնական վերահսկող ընկերության ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունները և հիմնական ղեկավար անձնակազմի հետ փոխկապակցված այլ կողմերը: Գործարքների մնացորդները և դրանց տոկոսադրույքները հետևյալն են.

	31 մարտի 2018թ. հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2017թ. հազ. դրամ	
	Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	Այլ կապակցված կողմեր	
	Այլ կապակցված կողմեր	Այլ կապակցված կողմեր	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0%-6.0%)	29,279,467	31,092,993	
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 1.3%)	12,008,098	7,262,811	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 6.3% - 18.0%)		120,949	208,872
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	131,017	196,113.34	
Այլ ակտիվներ	46,891	18,742	
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0% – 1.6%)	5,985,671	6,435,971.05	
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0% – 8.5%)		194,402	317,492
Այլ պարտավորություններ	2,724,105	2,466,736	

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության մեջ ներառված գումարները հետևյալն են.

	31 մարտի 2018թ. հազ. դրամ	31 Մարտի 2017թ. հազ. դրամ		
	Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	Այլ կապակցված կողմեր		
	Այլ կապակցված կողմեր	Այլ կապակցված կողմեր		
Տոկոսային եկամուտ	110,864	2,542	5,719	156
Տոկոսային ծախս	(22,510)	(54)	(37,703)	8,347
Օգուտ արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրերից	-	-	(16,168)	-
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	(12,202)	(825)	(11,132)	-
Այլ գործառնական եկամուտ	10,168	903	4,131	984
Այլ վարչական և գործառնական ծախսեր	475,843	-	327,408	-

Փոխկապակցված կողմերի հետ կապված այլ իրավունքներն ու պարտականությունները հետևյալն են.

	31 մարտի 2018թ. հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2017թ. հազ. դրամ
Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությու ններ		
Խմբի համար թողարկված երաշխիքներ տարեվերջին	480,060	870,150
Չօգտագործված վարկային գծեր	-	-
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	7,429,316	10,136,239

31 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

(ա) Հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ.

հազ. դրամ	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	Ամորտիզացվա ծ արժեքով հաշվառվող	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	70,616,293	70,616,293
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	1,281,774	-	-	1,281,774
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	20,349,986	-	20,349,986
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	-	-	19,343,823	19,343,823
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	-	-	92,682,533	92,682,533
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,143,207	1,143,207
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,029,785	2,029,785
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,281,774	20,349,986	115,199,348	207,447,401
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	6,390,478	6,390,478
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	163,402,381	163,402,381
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,789	-	3,007,636	3,012,425
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	4,789	-	172,800,495	172,805,284

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

հազ. դրամ	Առևտրական նպատակներով պահվող	Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր	Վաճառքի համար մատչելի գործիքներ	Անորոշագույն արժեքով հաշվառվող այլ գործիքներ	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Գրանցված միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	69,465,410	-	-	69,465,410
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	1,314,070	-	-	-	1,314,070
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	23,299,746	-	23,299,746
Բանկերին տրված վարկեր և փոխավորություններ	-	10,566,868	-	-	10,566,868
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	95,431,247	-	-	95,431,247
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,813,698	-	-	2,813,698
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,314,070	178,277,223	23,299,746	-	202,891,039
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	-	6,884,250	6,884,250
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	158,579,491	158,579,491
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	6,489	-	-	2,997,605	3,004,094
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	6,489	-	-	168,461,346	168,467,835

(բ) Իրական արժեք և իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

1-ին մակարդակ. Նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):

2-րդ մակարդակ. Գնահատման մեթոդ, որը հիմնված է դիտարկելի ելակետային տվյալների վրա կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները մնանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ մնանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:

3-րդ մակարդակ. Գնահատման մեթոդ, որը կիրառում է նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են մնանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են գուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների գեղջված հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդերը և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Մովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտարկելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և ղեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսային և արժույթային սվոպերի իրական արժեքը որոշելու համար Բանկը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտարկելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար առկա են շուկայում պարտքային արժեթղթերի և բորսայում չըջանառվող ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսային սվոպերի համար:

Բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշված բաժնային արժեթղթերի, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ 32,149 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2017թ. -ին՝ 32,132 հազար դրամ) վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը 2018թ. մարտի 31-ին և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով.

հազ. դրամ	31 մարտի 2018թ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.
	2-րդ մակարդակ	2-րդ մակարդակ
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ		
- Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	1,150,752	1,117,957
- Ածանցյալ ակտիվներ	131,022	196,113
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-4,789	-6,489
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
- Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	20,317,837	23,267,614
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր	0	0
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
- Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	1,143,207	0

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով.

հազ. դրամ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	70,616,293	-	70,616,293	70,616,293
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	19,343,823	-	19,343,823	19,343,823
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	-	92,682,533	92,682,533	92,682,533
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,029,785	2,029,785	2,029,785
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6,390,478	-	6,390,478	6,390,478
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	80,542,872	82,841,800	163,384,672	163,384,672
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	3,005,509	3,005,509	3,005,509

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չհասնող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով.

հազ. դրամ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	69,465,410	-	69,465,410	69,465,410
Բանկերին տրված վարկեր	10,566,868	-	10,566,868	10,566,868
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	95,431,247	95,431,247	95,431,247
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,813,698	2,813,698	2,813,698
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6,884,250	-	6,884,250	6,884,250
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	75,427,465	83,152,026	158,579,491	158,579,491
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	3,004,094	3,004,094	3,004,094